

festum est, adductum iuris axioma ad coercendam agendi licentiam, non vero ad vincula legum relaxanda pertinere. Si autem V. in legem pro viribus inquirere nimium onus esse iudicetur, nulla iam erit tam crassa ignorantia, quæ hoc prætextu non possit excusari. Certum VI. quum iudicium probabilius esse non possit, quin etiam tutius sit a falsitate, perpetui profecto atque inanes iniicerentur scrupuli conscientiis, si quis opinionem sectari deberet minus probabilem, quod illam a defectu rectitudinis nescit esse tutiorem.

CCX. Postremum est, ut quæ *dormiens* sit conscientia, quæ *expergescens*, videamus. Scilicet, uti in somno nullus est ratiociniis locus, ita conscientia eorum dormire dicitur, qui, quum inserviant affectibus, et toti a sensibus pendeant, ac imaginatione, curas et cogitationes in actionum honestatem, aut turpitudinem haud desigunt. Quoniam vero mala cum factis necessario copulata peccantem plerumque pungunt, mordentque: inde fit, conscientia soleat sæpius evigilare, donec longa peccandi consuetudine occalescat, et instar carnis cauterio vstæ sensus omnis stupore opprimatur.

CAPVT VI.

De iuris naturalis partibus atque usu.

CCXI. Postquam imputationis & conscientiae doctrinam satis profecuti sumus, proximum est, ut de variis, quibus ius naturæ constat partibus, deque eisdem præstabilitate atque usu videamus. Nova hic mirum se offert iuris significatio, quæ cum obligationum et legum complexum seu systema, tum ipsam æqui bonique artem designat. Atque hæc ars est, quæ quantenus sciencia cernitur & actione, vocatur *Iurisprudentia*, nec inconcinne definitur: *Habitus obligationes, leges, et iura demonstrandi, iisque accomodandi species*

cies obuenientes; quorum alterum ad theoriam, alterum ad praxim pertinet.

CCXII. Itaque illa legum et obligationum notitia, quae ab experientia tantum vsuque hauritur, etsi factis singularibus disceptandis sufficiat attamen *Iurisperitia* dicitur, non Iurisprudentia; haec enim sine habitu demonstrandi intelligi non potest. Eam autem esse constat demonstrationis naturam, ut certis et indubitatis nitatur principiis, dein conclusiones legitimo ducatur nexu, denique principiorum, ac conclusionem inter se cohaerentia distincte perspiciatur. Atque ita manifestum est, quodnam inter Iurisperitos, Iuriscientes, et Iurisprudentes sit discrimen.

CCXIII. Sed ex variis legum complexibus totidem Iurisprudentiae genera delapsa sunt. Quum enim obligationes et leges omnes primum in diuinas et humanas, iterum diuinae in naturales et positiuas, tertium humanae in multas adhuc formas dispescantur, etiam Iurisprudentia alia *diuina* est, alia humana. Porro diuina in naturalem et positiuam, humana vero in tot nouas abit partes, quot diuersae legum humanarum complexiones existunt. Ex quo satis explicari potest, cur veteres Iurisprudentiam in vniuersam: *Diuiinarum et humanarum rerum notiam, iusti atque iniusti scientiam*, descripserint. L. 10. §. 2. D. de I. et I.

CCXIV. Ex his autem elucet, Iurisprudentiam naturalem, in toto suo ambitu acceptam esse *habitum obligationes leges, et iura naturalia demonstrandi, iisque applicandi obuenientes specis*, adeoque in omnibus versari officiis, quae Deo, sibi, ac aliis deberi solius rationis vsu intelligi potest. Quoniam enim nonnulli tam arctos fines constituunt nostrae disciplinae, ut nihil iuri naturae aduersari patent, quod non ad alterius hominis tendat iniuriam, hi tamen mihi a veterum ratione discedere, atque sine vlla sufficiente causa suspectum hocce studium inuisumque facere videntur.

CCXV. *Ecquis enim non iis succenseat, qui pium, ho-*

honestum, atque æquum omnia iure naturali dicuntur excludere. Nam, quod aiunt, ista quidem se agnoscere officia, sed illorum tractationem ad alias spectare disciplinas; an non intelligunt, se plane abhorrere ab usu loquendi, et ita hoc nostrum studium nobilissima sua parte mutilari.

CCXVI. Est profecto verus Dei cultus omnium officiorum fundamentum, de quo, qui in Iurisprudencia naturali agere prætermittunt, nec doctrinam de legum conflictu penitus tradere, nec quam vim habeat iuocatio summi numinis ad firmandam sermonis veritatem exponere, nec denique ipsam legem de non laudendis aliis sufficienti sanctione munire possunt. Officia erga nosmet ipsos quod attinet, illa sic comparata sunt, ut re ipsa ab officiis erga alios homines non discrepent, immo vero hæc ab illis maximam accipiant lucem. Tandem officia imperfecta ideo saltem hic pernoscenda sunt, ut inde etiam officia perfecta eo facilius discernantur.

CCXVII. Status, vi cuius plures ad communem quemdam finem unitis viribus obtinendum tendere obligantur, *Societas* generatim dicitur, hæc vel absoluta est, si ex sola hominum natura ad finem ultimum, id est divinae gloriae illustrationem, coniunctorum pendeat, vel *hypothetica*, si ab accedente quodam consociationis facto simul consequatur. Illa etiam uniuersalis est, hæc vero tantum particularis.

CCXVIII. Obligationes et leges, quæ ad hominem solitarium, aut in societate absoluta consideratum respiciunt; traduntur in Iurisprudencia mere naturali ac sociali generatim, seu in iure naturæ *Ethica*; quæ vero ad societatem spectant hypotheticam, hæc in Iurisprudencia naturali *Sociali* strictius accepta pertractantur. Itaque pars prior officia hominis vel simpliciter, vel cum aliqua adiunctione præterquam sociali, pars autem posterior officia socii in arctiore significatione, scilicet hypothetica complectitur.

CCXIX.

CCXIX. Quoniam vero fines, quorum gratia homines coniunguntur, varii sunt atque multiplices, adeoque et plurimae societatum formae esse possint, eae tamen quam maxime innotescunt; quae vel in sobole procreanda, vel educanda, vel in operis pro rebus praestandis, vel in binis saltem ex hisce finibus obtinendis, vel denique in mutua defensione sine communi imperio efficienda occupantur. Vnde et societas I. Connubialis, II. Parentalis, III. familiaris seu herilis, IV. domestica, et V. anarchica sunt ortae; quarum omnium obligationes, iura et leges iurisprudencia naturalis socialis eademque *Oeconomica* vniuersalis explanat.

CCXX. Ex ante recensitis societatibus potissimum maior illa tandem coaluit, quae vocatur *Ciuitas*, atque definitur: *Caetus hominum sui iuris sub eodem summo imperio communis securitatis causa colligatus*. Quemadmodum vero hoc posito facto noua quasi materies subiecta est obligationibus et legibus naturalibus hypotheticis, ad quas nimirum *ciues*, seu ii, qui in societatem civilem conuenerunt, actiones suas componant; ita illarum legum complexus iurisprudenciam naturalem *Politicam*, siue ius *ciuitatis vniuersale* constituit; quod a iure ciuitatis particulari, et cuiusuis populi proprio probe distinguendum est.

CCXXI. Atque his quidem partibus absolui iurisprudencia naturalis socialis potest. Sunt tamen nonnulli, qui ius naturale ciuitatis in *publicum* et *priuatum* dispescunt, publicum vocant, quod officia imperantium et subditorum, priuatum, quod officia subditorum inter se, declarat. Quae diuisio etsi non omni eareat fundamento: tamen naturalia harum legum principia in systemate iuris ciuitatis ita inter se cohaerent, vt duplicem eorum instituere tractationem minime necessarium videatur. Sane et qui in domestica viuunt sociate, neque si cum imperante, neque si secum inuicem agent, mutuis et naturalibus carere officiis possunt; ait ideo nemini adnuc venit in mentem, vt duas

cate-

eatenus legum naturalium oeconomicarum disciplinas construeret.

CCXXII. Fuere etiam qui ex nuda ECCLESIAE, seu societatis ad Deum eodem modo colendum inite, notione, obligationes ex leges naturales ecclesiasticas deducere, et ita jurisprudentiam socialem noua parte augere vulerunt: quum tamen quilibet homo naturaliter, et ante omnem introductam societatem cultum Dei pro viribus promovere teneatur, atque eatenus horum officiorum expositio ad ius mere naturale pertinet: facile patet, vt nisi plures enumerentur caetus ecclesiastici proprietates, et ita magis eius determinetur scopus, ex generali illa Ecclesiae idea nullae profus novae ac definitae obligationes ecclesiasticae intelligi possint. Quod si proprior quaedam exercendae dietatis norma libero, aut summi Numinis, aut hominum arbitrio statuta animo concipiatur, ea vero non erit naturalis, sed solum positiva.

CCXXIII. Ius mere naturale ad omnes homines, quos nulla specialis tenet communio, pertinere supra vidimus: quum vero hi ipsi homines vel ut singuli, vel ut sociata quaedam multitudo considerari possit, etiam iurisprudentia mere naturalis, cum legis atque obligationes singulorum hominum, tum quoque diuersarum societatum in statu sociali vniuersali inter se viuentium exponit. Praeter omnes autem laudatas societates praecipuae ac maximae sunt civitates, quae etiam gentes vocantur, et ideo illa iurisprudentiae naturalis pars, quae in explicandis mutuis ciuitatum officiis versatur, *Iuris gentium* nomine iam pridem innotuit. Quo cognito sane, quibus reliquae minores societates nullius alterius imperio subiectae, iuribus inuicem vtantur, definire fuerit facillimum.

CCXXIV. Ne autem qui latiore iurisprudentiae naturalis ambitum complexi sumus, illam cum theologia naturali, ethica, oeconomica, aut politica confudisse videamur, operae pretium est, vt quidnam
in-

inter hæcæ disciplinas sit discrimen, ostendamus. Ac primo quidem ex theologia naturali doctrina de Dei existentia et proprietatibus hauritur; ast obligationes et leges naturales, quas cognitio contemplatioque auctoris naturæ suggerit; partem iurisprudentiæ naturalis constituunt. Quod si malunt nonnulli etiam de officiis aduersus Deum agere in theologia naturali, eandem nobis non reculent libertatem, vt nos illa ad ius naturæ referamus. Vtimur alioquin veterum exemplo, quod non pauci recentiores sunt secuti.

CCXXV. Ethicam quod attinet, ea quidem in vniuersum integram morum doctrinam complectitur, adeoque et ius naturale; minus late tamen in illam doctrinæ moralis partem, quæ hominis in statu mere naturali considerati propria est, accipi consuevit. Sed factò iuris naturæ, et reliquarum philosophiæ partium diuortio, ethicæ appellatione illa nobis venit scientia, quæ in modos, præsidia, et quasi artes inquirat, quibus ad ea faciendâ, quæ lege naturali præcepta sunt, vel omittenda, quæ eadem sunt prohibita, facilius peruenitur. Et ita quid inter iurisprudentiam naturalem et ethicam intersit, perspicue intelligi potest.

CCXXVI. Ita quoque in oeconomica olim non modo, quæ in minoribus societatibus qua talibus bona essent vel mala, sed etiam qua ratione et via comparari ea bona, vel euitari mala possent, coniunctim explicarunt. Ex quo vero iurisprudentia naturalis oeconomica in separatam redacta est disciplinam, id superest modo, vt oeconomica moralis in artibus et præsiidiis versetur, quorum ope legibus naturalibus oeconomicis eo promptius obsequamur. Ille autem strictissimos oeconomiae ponunt limites, qui eandem res externas acquirendi, et rite administrandi scientiam definiunt.

CCXXVII. Tandem illud antehac politiæ tributum est munus, vt cum iura et leges ciuitatum, tum hæcæ conseruandi, ac perficiendi modos explanaret.

Quia

Quia tamen ex iuribus et legibus ciuitatum naturalibus ius publicum vniuersale, et ius naturale gentium con-
cinnatum est, id tantum erat reliquum, vt in politica
strictius accepta artes et praesidia, quorum ope leges
naturales ciuitatum impleri, ipsaque adeo societas ciui-
lis conseruari ac perfici magis possit, docerentur. Et
sane Icti. quid ciuilibus fociis, quid gentibus inter se
agere liceat, exponunt; an autem, quod licitum est,
certo ciuitatis statui vtili sit ac proficuum, a politicis
expendendum est.

CCXXVIII. Longe autem facilius est iurispruden-
tiam naturalem dignoscere a iurisprudencia diuina posi-
titiua. Prior enim leges complectitur aeternas ac ne-
cessarias, quaeque ex ipsa Dei, rerumque conditarum
essentia atque natura solius rationis vsu intelligi possunt;
contra posterior in legibus versatur extra naturam, vt
nobis cognita est, petitis et eatenus fortuitis, seu vo-
luntariis, quasque diuina primum auctoritas, seu reue-
latio vel toti generi humano, vel alicui saltem genti
patefecit.

CCXXIX. Verum grauis adhuc illa est disceptatio:
an et quanam existant leges diuinae positivae vniuersa-
les, quae nimirum lumine rationis non innotescant,
et tamen omnes obligent homines; quandoquidem illa-
rum promulgatio, in veteri et nouo testamento, illis,
qui totum genus humanum repraesentabant, fuerit fa-
cta: quod quid alii pluribus, alii paucioribus exem-
plis adferere conati sunt.

CCXXX. Contra alii ita ad obiecta respondent
exempla, vt vel leges vniuersales esse negent propter
necessariae promulgationis defectum, vel negent esse
positiuas, quod sufficientem vim obligandi ex ipsa re-
rum natura haurire videantur. Cui quidem sententiae,
quod ad ius adamiticum, et noachicum attinet, facile
adstipulamur; adductae enim propositiones, nisi con-
genito hominum sensu continentur, vel non sunt obli-

D

gato-

gatoriae, vel peculiari tantum genti a Deo fuerunt manifestae.

CCXXXI. Diuersa est omnino legum euangelicarum ratio. Praeterquam quod enim diuinus redemptor naturae leges summa circumfudit luce, praecepta quoque dedit de mysteriis ac sacramentis, quae humanam utique superant rationem, haecque omnia per uniuersum orbem praedicari diserte mandauit; quo cum ad aeternam beatitudinem consequendam monstraretur uia, tum iura naturalia praemiis ac poenis omnium maximis munirentur. Quin igitur leges euangelicae iuris positivi uniuersalis nomen mereantur, nefas esset dubitare.

CCXXXII. Atque ex his abunde colligitur, immane quantum a vero aberrare illos, qui iuris naturae disciplinam vel iam constitutis ciuitatibus, vel latis euangelicis legibus inanem atque superuacaneam esse arbitrantur. Quum enim praecepta naturalia, a quibus omnes actiones nostrae liberae aliquam accipere debent normam, nulla penitus actate tolli, aut abrogari possint: consequens est, ut illorum cognitionem ac studium neque obliterari fas sit, neque utrumvis alius nouis fancitis exolescere unquam liceat.

CCXXXIII. Sed nec is est Euangelii vel legum ciuiliu scopus, ut negotia regant populorum, quod munus sibi vindicat scientia iuris naturalis, quae cum variis theologicis quaestionibus lucem faeneratur, tum maxime caeteris omnibus iurisprudentiae partibus adeo facem praefert, ut ea destituti, non solidam exprefamque iustitiae effigiem tenere, sed umbra tantum uanisque imaginibus uti videatur.

CCXXXIV. Sed non abs re erit de hoc argumento differere paulo latius. Non equidem Inficiamur pauciores esse hodie homines, qui uiuant in statu naturali, attamen populorum Rectores primaeva adhuc utuntur libertate. Itaque illorum obligationes et iura, quae speciali quodam facto nondum satis determinata sunt,

ex

ex iure, partim simpliciter naturali, partim publico vniuersali, omnino sunt discenda. Certe iura civilia non imperantium, sed subditorum actiones moderantur; sacri autem codicis auctoritatem neque agnoscunt omnes, nec qui agnoscunt, ignorare debent esse aliquid iustum et iniustum ante omnem reuelationem; hanc vero non tam ad negotia huius vitae, quam ad alium ad longe praestantissimum finem pertinere.

CCXXXV. Ita et omnes ciuiles societates statum naturalem inter se tuentur; quum tamen saepissime inuicem agere, et aliquando incidere in controuersiam soleant, certa vtique est opus communi norma, ad quam huiusmodi negotia exigantur. Quod subsidium, quia nunquam in iure ciuili, nec semper in doctrina euangelica reperitur, illud tantummodo reliquum est, vt ad leges naturales, quae sub nomine iuris gentium veniunt, velut ad vniuersalem omnium populorum regulam recurramus, cuius ignoratio quo maiores peperit laesiones et clades, eo insignior est ab illius doctrina rite exposita utilitas.

CCXXXVI. Etsi vero civitates publica iura tam interna, quam externa aliquando sibi constituent, ea tamen tantum sunt particularia, atque adeo definiendis quibusuis speciebus obuientibus minime sufficiunt. Sane ius particulare vniuersali tantum est superadditum, quemadmodum igitur partes generi subiectae non prius intelliguntur, quam distincta ipsius generis notio habeatur; ita et omnia iura particularia ex principiis iuris vniuersalis necessario declaranda sunt. Quod porro etiam in iure publico particulari, et iure gentium arbitratio obseruare oportet; ne secus in turpes ac perniciosos errores rapiamur.

CCXXXVII. Id vero exacta iuris naturalis cognitio praestat theologiae positivae, vt non modo sufficientis praemii vel poenae naturalis in mortali hac vita defectus, et porro vitae alicuius futurae, imo et reuelationis necessitas intelligatur, sed etiam vt mira Euan-

geli cum recta ratione in doctrina morum conspiratio plenissime eluceat. Quod si vero inter leges, quas naturalis ratio suggerit, et quae sacris continentur codicibus, aliqua se offerat diuersitas, vel opinata quaedam appareat repugnantia; tum quidem solida iuris naturae principia praesto esse oportet, nec enim aliter veritatem perspicuo intueri, nec, quae in contrarium existunt, dubitationes explicare facile licebit.

CCXXXVIII. Iis porro, qui in dirigendis aliorum conscientijs, atque in doctrina, quam vocant, casistica, versantur, nisi scientia iuris naturalis probe sint imbuti, quam saepius haerere necesse est. Quum enim facta omnia singularia vel memoria discere, vel intelligentia praevidere nullus homo possit; quotiescunque noua causa, consultatione acciderit, ea profecto ad principia legum vniuersalium exigenda est, vt inde demum, quid iustum sit, quidue iniustum, certo colligatur. Sed et eo spectat rationis lumen, vt, quae propter indifferentiam obiectiuam aliter quidem determinari poterant, si tamen determinata non sunt, iuribus vniuersalibus attemperentur.

CCXXXIX. Quanquam vero leges naturalis non ex auctoritate, sed ex suis ac domesticis principijs deriuandae sunt, nihilominus plura suppeditant sacrae litterae secundaria argumenta, quibus aliquid iure naturali vel praeceptum, vel prohibitum, vel etiam permissum esse arguamus. Idem enim est sapientissimus rationis ac reuelationis auctor, quem a semetipso dissentire, et leges essentia immutabiles tollere omnino repugnat. Ex quo triplex illa eliciatur argumentandi ratio: vt I. nihil, quod in sacris litteris praecipitur, lege naturali prohibitum, II. nec vicissim quod iis prohibetur, hacce esse praeceptum possit.

CCVL. Denique III. id, quod in diuinis Pandectis permissum esse legimus, etiam iure naturali licitum esse oportebit, si sacer textus de plena, quaeque etiam in foro interno obtineat, permissione loquatur. Secus
autem

autem foret, si permissio tantum esset minor plena, et non nisi foro externo impunitatem tribueret.

CCXLI. Leges mere ciuiles omnes sunt particulares, igitur ad ius vniuersale tanquam riui ad fontem suum referendae sunt. Speciatim vero ius ciuile ad romanum ad magnam partem collectum est ex praeceptis naturalibus; quare qui ad horum normam loca vel supplet praetermissa vel declarat ambigua, errare nullo pacto potest. At multa quoque occurrunt populi romani scita, quae tantum arbitraria sunt, quaedam autem quae plane a ratione abhorrent; cuiusmodi vero vel priora a legibus necessariis discernere, vel posteriora corrigere sine iurisprudencia naturali licebit?

CCXLII. Inter iuris civilis capita illud postremum non est, quod leges continet de delictis et eorum poenis descriptas, vulgo criminales. Quam in re in primis malefactorum veritas et magnitudo, tam quantitas imputationis, et denique poenarum modus finesque diligentissime pernosceri debent, quo Iustitiae vltimi examussum possit satisfieri. Quum igitur harum materiarum principia tractantur in iuris naturalis disciplina: non obscurum est, illius studium etiam in Iurisprudencia criminali vtramque facere paginam.

CCXLIII. Ius ecclesiasticum partim ex legibus diuinis tam naturalibus, quam positiuis, partim ex constitutionibus humanis coaluit. Ex quo conficitur, vt quae de vsu iurisprudenciae naturalis cum in theologia, tum in iure ciuili ante tradita sunt, ea omnia etiam in iure ecclesiastico obtineant. Sed et id maxime praestat iuris vniuersalis scientia, vt limites inter ecclesiasticam potestatem a Christo institutam, et ciuile imperium nullo negotio statuantur. Illa enim non tam corpori, quam animo, et fini, qui humanam excedit intelligentiam, destinata est; hoc vero ad scopum spectat ratione sola cognitum, nec actiones mere internas moderatur, quapropter, posita licet reuelatione, firmum tamen ac stabile permanfit. Ex quorum principiorum neg-

glectione, incredibile dictu est, quanta malorum copia sit exorta.

CCXLIV. Ceteros legum ab hominibus conscriptarum complexus silentio praeterimus, satis enim ex dictis intelligi par est, cur in quouis recte obeundo Iurisprudentiae munere, Iuris naturae studio carere nemo possit. Illud addemus modo, huius disciplinae adminiculo varios quoque populorum mores, an cum ratione consentiant, vel eidem repugnent, expendi oportere. Quamquam enim magna sit morum, seu consuetudinis auctoritas, quae ducitur a vetustate, nunquam tamen adeo valitura est, ut naturalem evertat honestatem seu iustitiam. Quare huiusmodi consuetudo non inter agendi regulas usu receptas, sed inter vitia et corruptelas erit referenda.

CCXLV. Denique si ius constitutum non quavis auctoritatis trutina, sed rationis statera examinari opus est, constituendi quoque iuris ab illa summa lege capiendum est exordium, quae saeculis omnibus ante nata est, quam scripta lex vlla, aut quam omnino civitas sociata. Quaecunque enim facta naturalem laedunt iustitiam, ea nullius legislatoris iussu coonestari possunt. Atque ex his omnibus perspicuum est, inesse quidem in quavis Iurisprudentiae parte suam dignitatem, usumque, nullam tamen cum hac nostra, si quis legum fontes et capita viderit, vel principiorum amplitudine, vel utilitatis ubertate esse comparandam.

CCXLVI. Quanam vero methodus tradendis naturae praecipis sit accommodatior, adhuc hodie disceptatur inter doctos. Alii enim scholasticam, alii mathematicam esse praefendam putant. Quum autem naturae leges sint veritates necessariae, et scientiam veri nominis constituant, in aperto est, methodum mathematicam ad iuris naturalis disciplinam omnino pertinere. Sed etiam veteribus ea probata est docendi ratio, ut iactis certis principiis conclusiones legitimo ratiocinandi nexu depromantur. Illud tamen facile damus in libri
vfu

vsui discentium et methodi parum peritorum destinatis
a summo demonstrandi rigore satius abstineri.

CAPVT VII.

De ortu et progressu Iurisprudentiae naturalis.

CCXLVII Legum naturalium cognitio ab ipsis mundi incunabilis est repetenda: siquidem cum ADAMO ortae sunt communis iuste honesteque viuendi notitiae.

CCXLVIII. Qua ratione vero et a quibus viris I. inter varias gentes exculta fuerit, tum II Philosophica methodo vna cum Ethica tractari, tandem vero III. in peculiarem redigi disciplinam coeperit, id nos docet historia iuris naturalis.

CCXLIX. Hanc quidem expenderunt plures, sed a sacris nostris tantum non omnes alieni, qui porro proprie infernientes sectae extra rhombum vagantur, et scommata in Catholicos passim inspergunt.

CCL Prima vero huius iuris cordibus nostris inscripti tradendi ratio a peculiari ipsius *supremi Numinis revelatione* recte accessiri potest. *Ecclesiast. VII. v. 1. seqq.*

CCLI. Quae dein *parentum traditionibus* per SE-THI posteros vsque ad NOACHUM constanter tradita est

CCLII Huic post diluuium naturalium legum compendium in *septem praeceptis* datum gratis venditant Rabhini.

CCLIII. Ast non minorem ideo legum naturalium curam adhuc buerunt SEMI descendentes, vti ABRAHAMUS, ISAACUS, IACOBUS, IOSEPHUS, a parentum sim lac ipsius aeternae veritatis ore instructi.

CCLIV. IOBUM quoque, licet extra familiam
D 4 Ifrae-